

Förbundsdirektionens sammanträdesprotokoll

Sammanträdesdatum: 2025-12-02

Plats och tid: Kommunhuset i Gnosjö, den 2 december, kl. 14:00-16:00

Beslutande:

Marie Johansson, ordf. (S), Gislaved
Kristine Hästmark, vice ordf. (M), Gnosjö
Gert Jonsson, (M), Vaggeryd
Klas Gustavsson, (EMP), Vaggeryd
Kjell Örtlund, (MiG), Gislaved
Camilla Karlsson, (S), Gnosjö
Tobias Pettersson, (M), Värnamo
Anetté Myrvold, (S), Värnamo
Stina Isaksson, (SD), Hylte
Tommy Edénholm, (KV), ersätter Ronny Löfquist, (S),
Hylte

Övriga deltagare:

Jonatan Rosenquist, förbundsdirektör, SÅM
Ewa Nilsson, förbundsadministratör, SÅM
Susanne Ingemarsson, ekonomiansvarig, SÅM

Utses att justera: Stina Isaksson

Justeringens plats och tid: Digitalt genom Verified

Underskrifter

Sekreterare, Ewa Nilsson

Ordförande, Marie Johansson

Justerare, Stina Isaksson

Anslag/bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organisation: Förbundsdirektion SÅM

Paragrafer: 65-75

Datum för anslagets uppsättande:

Förvaringsplats för protokollet: SÅM Skillingaryd

Datum för anslagets nedtagande:

Underskrift

Sammanfattning

Sammanträdet är det sjätte och sista för år 2025 med förbundsdirektion för kommunalförbundet SÅM (Samverkan Återvinning och Miljö).

Mötet öppnas, Ewa Nilsson utses till sekreterare och Stina Isaksson till justerare av protokollet.

Ärendeförteckning

Föredragande:

- Jonatan Rosenquist, JR
- Klas Gustavsson, KG

Beslutsärenden:

- § 65 Upptagande och omsättning av lån (JR)
- § 66 Val till Avfall Sveriges styrelse och revision (JR)

Informationsärenden:

- § 67 Revisorernas utlåtande över delårsredovisning jan-aug 2025 (JR)
- § 68 Lokaliseringsutredning för Vaggeryds framtida ÅVC (JR)
- § 69 Kundenkät (JR)
- § 70 Upphandlingar 2026 (JR)
- § 71 Pågående i projekt Hylte (JR)
- § 72 Hämtställen i Hylte (JR)
- § 73 Ledarskapskultur och verksamhetsstyrning (JR)
- § 74 Aktuellt i driftverksamheten (JR)

Övriga ärenden:

- § 75 Behandling av slam från enskilda avlopp i Gislaveds kommun (KG)

§ 65

Dnr: SÅM 2025/001-24

Upptagande och omsättning av lån

Ärendebeskrivning

Förbundsdirektionen har 2023-10-19 gett förbundsdirektören i uppdrag att för SÅM:s räkning omsätta befintliga lån samt uppta nya lån inom den av Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo kommuner vid varje tillfälle fastställda borgensramen. Med anledning av Hylte kommuns inträde i SÅM och då ny förbundsordning nu har antagits så behöver ovan nämnda beslut tas på nytt.

Kommuninvest rekommenderar SÅM att ge förbundsdirektören ett tidsbegränsat mandat att omsätta befintliga lån samt upprätta nya lån inom den vid varje tillfälle fastställda borgensramen, se ovan angivna förslag till beslut. SÅM:s presidium anser att förbundsdirektörens mandat att hantera lån, på samma sätt som beslut om firmatecknare, ska knytas till tidsperioden för ordförandeposten. Det betyder att beslut om hanteringen av lån alltså kommer att antas med tvåårsintervall i samband med att nya firmatecknare antas. SÅM byter ordförandeskap 2027-01-01 och förslaget är därför att nuvarande beslut får gälla till 2026-12-31.

Enligt investeringsplanen kommer 2026 medföra investeringar om 45 miljoner kronor. 30 miljoner av dessa är kopplade till övertagandet av Hyltes anläggnings-tillgångar utifrån bokfört värde samt införandet av FNI via fyrfackskärl inom Hylte kommun. De övriga 15 miljonerna omfattar investering i SÅM:s anläggningar samt kärlinköp kopplat till införande av FNI hos flerbostadshus. För att täcka dessa investeringar behöver SÅM uppta nytt lån om 45 miljoner under januari månad 2026. Upplåningen kommer, efter detta beslut, att ske genom förbundsdirektörens uppdrag att uppta nya lån inom den fastställda borgensramen.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

- Att uppdra till förbundsdirektören att från och med 2026-01-01 till och med 2026-12-31 för förbundets räkning nyupplåna, dvs. öka förbundets skulder under nämnda period, inom den vid varje tillfälle fastställda borgensramen.
- Att uppdra till förbundsdirektören att från och med 2026-01-01 till och med 2026-12-31 för förbundets räkning omsätta lån, dvs. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under nämnda period.
- Att förbundsdirektören har informationsplikt till presidiet inför varje omsättning av lån och vid upptagning av nytt lån.

§ 66

Dnr: SÅM 2025/002-5

Val till Avfall Sveriges styrelse och revision

Ärendebeskrivning

Avfall Sveriges valberedning har påbörjat arbetet med att förbereda nomineringar inför Avfall Sveriges årsmöte 2026 i Västerås 26-27 maj. Styrelsen består av 18 ledamöter, varav tio är förtroendevalda och åtta är tjänstemän. Mandattiden för styrelseledamöter är två år och för revisorer och deras ersättare ett år.

Avfall Sveriges medlemmar ges möjlighet att nominera personer som valberedningen, efter sin beredning, ska kunna föreslå till att ingå i styrelsen eller revisionen för Avfall Sverige.

I dagsläget har SÅM ingen person i Avfall Sveriges styrelse och förbundet avser därför att nominera kandidater till årsmötesförhandlingarna 2026. Nomineringarna beslutades under sammanträdet och valdes bland ledamöterna i SÅM:s direktion.

Marie Johansson, ordförande i SÅM:s direktion, är i dagsläget förtroendevald revisor i Avfall Sveriges revision. De som redan sitter i styrelse/revision behöver inte nomineras för omval.

Nomineringar ska ha inkommit till Avfall Sverige senast den 1 februari 2026.

Beslutsunderlag

Brev med intresseförfrågan från Avfall Sveriges valberedning

Förbundsdirektionen beslutar

- Att nominera Stina Isaksson (SD), Tobias Pettersson (M), Kristine Hästmark (M) samt Anetté Myrvold (S) till Avfall Sveriges styrelse.
- Att uppdra åt förbundsdirektören att överlämna nominering till Avfall Sverige senast den 1 februari 2026.

§ 67

Dnr:

Revisorernas utlåtande över delårsredovisning jan-aug 2025

Ärendebeskrivning

Deloitte's yttrande gällande SÅM:s delårsredovisning för januari – augusti är grundat på deras översiktliga granskning och det har inte framkommit några omständigheter som ger dem anledning att anse att delårsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

Lekmannarevisorerna bedömning följer Deloitte's yttrande.

Beslutsunderlag

-

Förbundsledningen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 68

Dnr:

Lokaliseringsutredning för Vaggeryds framtida ÅVC

Ärendebeskrivning

SÅM genomför just nu en lokaliseringsutredning kring var Vaggeryds framtida ÅVC bör placeras ur ett verksamhetsperspektiv. En lokaliseringsutredning är det första steget i arbetet med att planera inför en framtida ombyggnation av en anläggning. Utredningsrapporten är klar inom kort och den kommer att redovisas vid direktion mötet i februari.

Placeringen av Vaggeryds ÅVC kommer att avgöra både den slutliga investeringskostnad samt hur tidsplanen kommer att se ut. I dagsläget är ombyggnationen planerad att vara klar 2030.

Det behöver fattas ett beslut om anläggningens framtida placering i början av 2026 för att det tidsmässigt ska vara möjligt att slutföra byggnationen under 2030.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 69

Dnr:

Kundenkät

Ärendebeskrivning

Under hösten har SÅM genomfört en ny typ av kundenkät. Enkäten har gjorts genom att "visitkort" med en QR-kod har delats ut till besökare på återvinningscentralerna. Via QR-koden når man den digitala enkäten.

Bland frågorna återfanns sådana om tillgänglighet, öppettider, trygghet, nöjdhet med FNI, utveckling av FNI, förväntningar kring information och service med mera. Just nu arbetar utvecklingsavdelningen med att gå igenom inkomna svar.

Kundundersökningar är ett viktigt verktyg i arbetet att utveckla SÅM mot ökad kundnytta samt för att följa upp verksamhetens mål. De större standardiserade kundenkätarna som genomförs vartannat år är dock kostsamma och SÅM försöker därför hitta alternativa metoder för att samla in abonnenternas åsikter. De undersökningar som SÅM genomför i egen regi ska dock, i dagsläget, ses som ett komplement till de traditionella och standardiserade kundundersökningarna.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 70

Dnr:

Upphandlingar 2026

Ärendebeskrivning

SÅM har börjat planera för de upphandlingar som kommer att påbörjas samt utföras under 2026. Just nu ligger det ganska många upphandlingar i planeringen, många av dem ska slutföras under 2026 medans vissa upphandlingar påbörjas 2026 i syfte att ha god framförhållning inför framtida annonsering. Nedan framgår flertalet av de planerade upphandlingarna för 2026.

- Omhändertagande av kompost
- Returträ samt grönavfall (ris och grenar)
- Inert material
- Elarbeten
- Betonglegoklossar
- Papperspåsar och papperssäckar
- Transport och behandling av returpapper
- Behandling av tryckimpregnerat trä
- Hjullastare
- Behandling av restavfall

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 71

Dnr:

Pågående i projekt Hylte

Ärendebeskrivning

Under hela 2025 har arbete pågått kopplat till personalens verksamhetsövergång. Just nu skrivs anställningsavtal för den personal hos Hylte kommun som går över till SÅM vid årsskiftet. Verksamhetsövergången närmar sig således slutskedet.

Ett avtal är tecknat med Länsförsäkringar gällande tre kontorsplatser i deras företagscenter i Hyltebruk. Två av dessa kommer permanent att besittas av de två tjänstemän som följer med över till SÅM, det tredje ska vara tillgängligt för besökande kollegor.

IT-arbete pågår och fiberanslutning är genomförd både till företagscentret och till Hyltes ÅVC. IT-utrustning mm är levererat till arbetsplatserna och montering kommer snart att påbörjas.

Den av SÅM upphandlade hjullastaren har nu levererats till Hyltes ÅVC. Hylte kommun har tidigare köpt in hjullastartjänst men SÅM kommer att hantera detta arbete internt likt på övriga anläggningar. Personalen i Hylte har genomfört utbildning för hjullastarbehörighet. I samband med verksamhetsövergången så introduceras de även i SÅM:s säkerhets- och förarrutiner och körtillstånd upprättas.

Just nu pågår integrering av Hyltes kundregister i SÅM:s verksamhetssystem. Verksamhetssystemet har därför varit stängt under en kortare period och har då endast kunnat användas som tittfunktion. Integrationen har varit ett omfattande arbete som nu är inne i sin slutfas.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 72

Dnr:

Hämtställen i Hylte

Ärendebeskrivning

Den nya sophämningsentreprenören i Hylte har flaggat för att det verkar finnas en del utmanande hämtställen inom kommunen. Entreprenören värnar givetvis arbetsmiljön för chaufförerna och det finns risk att en del åtgärder behöver utföras med kort varsel på vissa hämtplatser. Åtgärder som kan bli aktuella är att anlägga nya vändplatser eller att anvisa ny uppställningsplats för sopkärl. Sådana åtgärder kan till exempel komma att kräva tillgång till kommunal mark eller någon annan typ av kommunal insats.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 73

Dnr:

Ledarskapskultur och verksamhetsstyrning

Ärendebeskrivning

Ett projekt kommer att initieras för att utveckla ledarskapet, verksamhetsstyrningen och kulturen inom SÅM.

Projektet blir ett långsiktigt arbete indelat i flera olika steg, där syftet initialt är att skapa ett tydligare och mer hållbart ledarskap. Då verksamheten har växt sedan förbundet startades behöver nu ledarskapet utvecklas för att möta de nya behov som uppstått. Över tid ska chefernas arbete styras mer mot strategi och långsiktighet istället för som idag, då en stor del av chefernas fokus ligger på driftfrågor.

Steg 1 – Utveckling av ledarskapskulturen

- Ledningsgruppsutveckling.
- Ledarskapsutveckling för enskilda chefer, Vaggeryds kommuns utbildningsprogram nyttjas.
- Mentorskap för chefer och arbetsledare.
- Förtydligat organisatoriskt ansvar - chefer ska få mer tid till att planera och leda verksamheten.

Steg 2 – Utveckling av verksamhetsstyrningen

- Implementering av vision, värdeord och värdegrunder djupare i organisationen.
- Förbättrad ekonomistyrning.
- Ökad målstyrning – alla medarbetare ska kunna bidra till SÅM:s gemensamma målsättningar.
- Utveckling av medarbetarkulturen.

Steg 3 – Verksamhetsutveckling, som exempel

- Ta fram verksamhetsknutna strategier.
- Utveckla och effektivisera arbetsprocesser.
- Införa system för förbättringsarbete.
- Implementera certifierade ledningssystem.

Extern kompetens kommer delvis att tas in för att stötta organisationen i utvecklingsresan. SÅM är nu ansluten till Sinfra och kan tillämpa deras upphandlingar. Där finns managementkonsulter fokuserade på ledarskap och verksamhetsstyrning.

Projektet kommer att genomföras ett steg i taget för att bibehålla kontroll över processen och dess kostnader.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 74

Dnr:

Aktuellt i driftverksamheten

Ärendebeskrivning

Gåvotextil

Empatus har beslutat att ha kvar vissa behållare för gåvotextil på SÅM:s återvinningscentraler och återvinningsstationer. De ska även se över möjligheten att utöka antalet insamlingsbehållare, men den möjligheten är ännu osäker. De övriga två hjälporganisationerna med insamling av gåvotextil i SÅM:s område kommer att avveckla sin insamling i samband med årsskiftet.

Sophämtning

Det förekommer vissa utmaningar kopplat till arbetsmiljön för sophämtningschaufförerna t.ex. på grund av felvända sopkärl. För att förebygga problemen har SÅM avsatt en timanställd resurs för att arbeta med uppföljning av arbetsmiljöärenden kopplat till sophämtningen. Det är framförallt matavfallskärl som ofta blir väldigt tunga och som utgör en risk för arbetsskador hos chaufförerna i och med att de också bara har två hjul. Sedan övertagandet av förpackningskärl i flerbostadshus så har det nu även tillkommit andra fraktioner som leder till tunga kärl. När tvåhjuliga kärl står på åt fel håll vid tömning så måste chaufförerna lyfta kärlet i framkanten för att kunna dra ut dem. Detta arbetsmoment belastar handleder och underarmar. För att motverka arbetsmiljöproblem behöver sådana kärl således vara vända med hantagen utåt vid tömning. SÅM har löpande kontakt med berörda fastighetsägare för att stötta dem i arbetet med att åtgärda arbetsmiljöriskerna.

IT

Arbetet med att migrera IT-miljön till Microsoft 365 har påbörjats tillsammans med Vaggeryds kommun. Detta är ett omfattande arbete som förväntas pågå under större delen av 2026.

Trafikutredning på SÅM:s anläggningar

Den trafikutredning inom SÅM:s återvinningscentraler och omlastningsstationer som tidigare har informerats till direktionen genomförs just nu. Syftet med utredningen är att kartlägga trafikflöden, lokalisera eventuella risker och ta fram åtgärder som förebygger att olyckor sker. I samband med utredningen sker även drönarfotografering av anläggningarna.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.

§ 75

Dnr:

Övriga ärenden

Behandling av slam från enskilda avlopp i Gislaveds kommun

Ärendebeskrivning

Klas Gustavsson har fått en fråga kring hanteringen av slam från enskilda avlopp inom Gislaveds kommun, hur slammet avsätts.

Gislaveds kommun hade initialt inte möjlighet att ta emot slammet från den slamtömning som SÅM utför på landsbygden inom kommunens gränser. Orsaken är kopplad till reningsverkets miljötillstånd samt att det initialt även saknades en externslammottagare. Av denna anledning eftersökte SÅM tidigt alternativa möjligheter att avsätta slammet. Situationen var mycket komplicerat eftersom det i princip enbart är kommunala reningsverk som hanterar avloppsslam, reningsverken är dessutom normalt enbart utformade för att hantera slam från den egna kommunen. Till slut erbjöd Borås Energi och Miljö AB hjälp, vilket möjliggjorde att SÅM kunde lämna slammet till dem för behandling. Borås nyare reningsverk är utformat med överkapacitet och har ett bra miljötillstånd. Nu har Gislaveds Kommun byggt om sin anläggning och kan ta emot externslam under delar av året. Reningspricessen är kopplad till vassbäddar som har begränsad funktion vintertid. Utredning pågår för att hitta ett alternativ där VA-avdelningen kan ta emot slam hela året. Fram till dessa att den frågan är löst så kommer en viss del av slammet från enskilda avlopp i Gislaveds kommun fortsatt behöva skickas till Borås för omhändertagande.

Beslutsunderlag

-

Förbundsdirektionen beslutar

Att lägga informationen till handlingarna.